Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

VALTION TALOUSARVIO 2023

SIVISTA
SIVISTYSTYÖNANTAJAT

Yhteenveto

- Kun väestömme ikääntyy, nuortemme on osattava enemmän. Osaamis- ja koulutustasoa pitää nostaa.
- Sivistystoimialan rahoitus vuonna 2023 vastaa kehyspäätöksiä, ei dramaattisia muutoksia.
- Inflaation myötä nouseva kustannustaso herättää huolta. Esimerkiksi kiinteistöjen energiakustannusten nousu huolestuttaa.
  - Indeksit korjaavat asiaa jälkijättöisesti, ja euromääräisten rahoitusten ostovoima laskee.
- Valtion T&K-intensiteetti on laskussa, mikä on tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotavoitteiden vastaista.
- Suomen korkeakoulutustaso on jäänyt OECD-keskiarvon alapuolelle.

Korkeakoulutus ja osaajatarpeet

- 50 prosentin korkeakoulutustavoite on karkaamassa käsistä, Suomi OECD-jälkijunassa.
- Paikkalisäykset eivät riitä eikä niitä ole rahoitettu täysimääräisesti.
- Ammattikorkeakouluilta poistuu velvoite maksaa harjoittelumaksuja, 14 miljoonaa euroa käytettävissä koulutusten määrän ja laadun kehittämiseen.
- Yksityisen rahoituksen osuus korkeakoulutuksessa ja tieteessä on Suomessa OECD-maiden alhaisin. Rahoituksen pitäisi olla monikanavaista.
- Alueelliset perustelut korkeakoulurahoituksessa ovat moitittavia. Ohjenuorana koulutuksen ja tutkimuksen laatu.
- Digivisiotyötä tulee jatkaa ja tukea kansallisesti.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

- Valtion T&K-määrärahat laskevat. Suunta on nyt väärä.
- Pienenevä Business Finland -rahoitus vaikuttaa myös korkeakouluihin.
- Neljän prosentin tavoite: vuoteen 2030 mennessä
  - Julkinen rahoitus 1,33 prosenttia
  - Yksityinen rahoitus 2,66 prosenttia
- Valtion T&K-intensiteetti *(lähde: budjettikirja luku 5.3)*
  - 2020: 0,96 %
  - 2021: 0,89 %
  - 2022: 0,93 %
  - 2023: 0,85 %
- T&K-verokannustin yrityksille on hyvä.
- Tuemme T&K-rahoituslakiluonnosta, mutta se auttaa vasta 2024.